

Олександр Хмельовський

ОДВІЧНА ФІЛОСОФІЯ ПОЧУТТІВ

[Золотоноша Л. Лише з тобою. – Житомир: “Рута”, 2015. – 211 с.]

Саме її сповідує у своїй книжці “Лише з тобою” Лілія Золотоноша, несучи читачеві душевні переживання, утілені у віршованому одкровенні. Скільки митців упродовж не одного століття ілюстрували поривання щирих зізнань у своїх романах, п’єсах, картинах, скульптурах, картинах і, звичайно, віршах та поемах. Наша сучасниця поетеса Л. Золотоноша зайняла свою нішу в царині любовної лірики. Її вірші – це сповідь ліричної героїні, що перебуває в стані нестриманої, не загнужданої ніким і нічим живої пристрасті. Рядок авторки іноді перетворюється на вулканічний вибух, унаслідок чого словесна магма, виринаючи із сердечного вулкана і перейшовши в найвищу критичну точку, стає криком закоханої жіночої природи, яка всотала в себе пережите заради його одного, любого.

“Ти – дихання. Отрута. Спокута”, “Ти мовчанням спалив за півдня ціле небо...”. Поетеса могла б легко схилитися до епігонства, бо про любов, як зазначено вище, уже казано й переказано, але ж їй удається зачепити серця читачів чимось непідробним. Вона дуже щира й відкрита, як уранішнє сонце і безхмарне небо, але в ньому нема-нема та й пропливе хмаринка суму чи тривоги:

Я – жінка для царів, бо поміж них.
Ти знаєш це. Забудь мене без щему.
Я з тих, заради кого ріжуть вени
І друга завертають за поріг.

Буває так, що Л. Золотоноша намагається примусити задуматися над тою чи тою строфою, залишаючи для людського сприйняття між рядками щось

таємне, недомовлене. А ще у віршах час від часу відчувається природна глибокоемоційна пульсація почуттів, обрамлена своєрідною авторською метафорикою. Рядки вірша, наче розвеснений розгонистий гірський потічок, біжать, стрибаючи по камінцях насторог, кличуть за собою, відкриваючи перед читачем нові й нові острови чекань і сподівань ліричної героїні. У розділі “Не залишай мене саму”:

Коли хочеш – переч, коли рідне – дійми.
Погляд кинь – круговерть, а у ній все без міри!
Там, де зірка – вогонь, в нім палаємо ми.
Не згоряє вогонь. А горить лише віра...

Так, саме круговерть життя полонить її одвічним неспокоєм і пошуком чогось надзвичайного, нездійсненого та глибокого. Усе це проглядається в паузах: “Нема тебе – і вихориться вітер!”, “Ніжність не зачинена – крізь стіни...”. Авторка підкреслює ревності коханого через почуття ліричної героїні: “...Черговий наступ – визнання поразки”. Тримаючи читачів у постійній емоційній напрузі, вона ніби не дає змоги відкласти текст, щоб не перегорнути нову сторінку, адже там знову й знову ми поринаємо в бурхливу стихію сентиментальних любовних перепитій, де кожен віршований рядок висвітлює істинну жіночу сутність: “ Я – жінка, я – терпляча, ніби воїн”.

І справді, у віршах Лілії повсякчас бачиться вічний бій із самою собою задля простого, але такого зболеного щастя жінки-борця. Її поезію, можливо, не назвеш сучасною, та все ж вона актуальна.

Скільки вже сказано у віршах і піснях про набридливі “спалені мости”? Але в авторки книжки “Лише з тобою” у вірші “Мости” вони набувають нового звучання, бо вона їх не спалює, а відроджує, як легендарного фенікса з попелу забуття: “Вони не край”. Поетеса називає їх незримою ниткою, що знайдена в п’їтмі для єднання люблячих душ. “Мости над серцем”, за словами авторки, “не підвладні часу”. Цей вірш, як своєрідний симбіоз почуттів, вузлик, що в ньому щільно зав’язані і гнітюча тривога, і “мерзла ніжність”, котра “просто моноліт”. Тут міст для героїні прямий: ним вона йшла крізь палаючі вогонь і воду, несучи кожному палаючому чашу, “що кохання варта”.

А простір – всім! Та не стирай межі!
Тут – чорно-біле, чітко, як у титрах,

Поглянь ув очі, обійми, скажи,
Що задля мене все минуле вітер!

Доволі часто авторка вдається до протиставлення. Зокрема, у вірші “Білий голуб”: “Високе “здрастуй” і низьке “прощай!”. Або: “На білім – чорно. А на чорнім – біло”, – цей художній засіб увиразнює зміст твору, у якому переживання двох закоханих гармонійно поєднуються із плінністю буття, минулим і прийдешнім.

Книжка Л. Золотоноші “Лише з тобою” – це міцний синтез поетичної майстерності, щирості почуттів, сентиментальності та жіночої наполегливості, збудованих на основі доброї ніжності Віри, Надії і Любові.

То я люблю тебе чи не люблю?
А якщо так, той грім не на заваді!

Киплю. Мовчу. Мовчу. Киплю. Терплю.
Усе, як у людей. Усе – насправді.

Отримано 14 березня 2017 р.

м. Обухів